

ERICH BECK ȘI BUCOVINA

Mihai Iacobescu

Résumé: *L'historien de Suceava, Mihai Iacobescu réalise avec sensibilité et talent, dans la première partie de l'étude ci-jointe un portrait authentique de l'érudit Erich Beck, mettant en évidence sa personnalité et son envergure intellectuelle. L'évocation de la dimension culturelle de la biographie de l'érudit allemand, complétée par la perspective nostalgique et les accents anecdotiques est occasionnée par la cérémonie dans laquelle l'Université "Etienne Le Grand" de Suceava a accordé à Monsieur Erich Beck le titre de Doctor Honoris Causa, le 22 novembre 2003. La seconde partie de l'article comprend une synthèse de Laudatio soutenue à cette occasion-là. La présentation des contributions de Erich Beck détermine l'historien Mihai Iacobescu à caractériser l'érudit allemand comme "vraiment le Patriarche de la bibliographie de la Bucovine", et ses volumes bibliographiques comme un "monolithe (...) durable".*

Înalt, masiv, monumental și meditativ, cu o privire încordată și gravă, concentrată spre interiorul ființei sale și protejată de sticla transparentă a ochelarilor, cu fruntea înaltă și ușor ridată, aureolată de o diademă de păr rarefiat și ruginiu, încă sârmos și viguros care se armonizează cu sprâncenele groase și stufoase, septuagenarul **Erich Beck**, împreună cu soția sa, Ursula, au poposit pentru câteva zile la Suceava la mijlocul lunii octombrie 2003, după ce a străbătut aproape jumătate din Europa, venind din Germania, din Rickenbach-Hutten, cu autoturismul său propriu, pe care, în pofida celor 74 de ani împliniți, l-a condus, ca întotdeauna, el însuși, făcând un singur popas, de-o noapte, spre a se odihni la un hotel din Budapesta.

Mai fusese de multe ori în sudul Bucovinei. Prima oară prudent, la câțiva ani după plecarea trupelor sovietice, prin 1959-1960. S-a aflat ani în șir în corespondență cu istoricul Teodor Bălan, refugiat și el din Cernăuți la Gura Humorului. L-a și vizitat, de mai multe ori pe inimosul și rigurosul istoric, culegătorul și editorul acelor *Documente bucovinene* și a aflat în sânul familiei acestuia ceasuri bune de cordială ospitalitate și prilej de dialog intim, captivant și benefic pentru aceeași „dragoste” fără leac, nostalgică și comună, Bucovina de altă dată.

De la Teodor Bălan a aflat că, în sertarul și pe masa de lucru a acestuia „se află încă numeroase manuscrise gata pentru tipar, copii și fragmente de documente ale istoriei Bucovinei, încă nepublicate”¹. La rugămintea istoricului român, i-a procurat și expediat la Gura Humorului „m ai multe fotocopii ale altor documente din arhiva austriacă de stat din Viena, toate referitoare la istoria Bucovinei de după 1775”, dar „din păcate – relatează Erich Beck în scrisoarea sa din 25 iunie 2004 adresată unui prieten din Suceava – Bălan nu a primit aceste documente, deoarece statul român a avut mai mult interes asupra acestora și a confiscat materialele pe care i le-au trimis prin poștă”².

După moartea istoricului Teodor Bălan, în 1972, Erich Beck a corespondat și s-a întâlnit de mai multe ori la Suceava cu inginerul silvic George Taras Seghedin, de la „Codrul Cosminului”, nr. 12, 2006, p. 269-277

Direcția Romsilva – acesta era un bun cărturar, îndrăgostit și el de istoria Bucovinei, cunoștea și vorbea bine limba germană și a scris mai multe lucrări de specialitate, între care *Rezervațiile naturale din Bucovina* (1983). Seghedin a fost unul dintre corespondenții fideli care i-a trimis în fiecare an informații și adesea copii sau câte un exemplar din tot ce se scria și apărea la noi despre Bucovina.

A fost o vreme, între anii 1966-1976, când Erich Beck venea anual la Suceava: „atunci – mărturisește el, într-un interviu acordat în «Bucovina literară» – am cunoscut mai bine orașul capitală a unei „țări” în care mai trăiau oameni în vechiul ritm bucovinean”³; făcând o comparație între Suceava anilor 1966-1976 și cea de după 1990, Erich Beck constată că „odinioară era un loc cu rezonanță istorică, în care bisericile și vechile construcții exercitau o profundă influență. Am revenit în Suceava în anul 1990, dar atmosfera nu mai era aceeași. Orașul pare că și-a pierdut istoria, nu mai are acel caracter deosebit. Și așa a rămas până acum, deși tinerii par să însuflețească urbea”⁴.

Cu timpul, Erich Beck și-a făcut, după relațiile fructuoase cu istoricul Teodor Bălan și inginerul George Taras Seghedin, mai multe cunoștințe și prieteni la Suceava. Printre ei este și istoricul literar, cărturarul și bibliograful Emil Satco de la Biblioteca Bucovinei „I. G. Sbiera”, autorul recente și valoroasei *Enciclopedii a Bucovinei* (vol. I-II, 2004), care-l are printre colaboratorii externi tocmai pe Erich Beck. Cu Emil Satco, declară Erich Beck are „o relație deosebită”, fiindcă, zice el, „bibliograful Satco este un partener deosebit”, în vreme ce „din păcate, celelalte instituții din Suceava, pe care am încercat să le contactez, se distrug prin tăcere” și „acest lucru se întâmplă, cu mici excepții, cu mai toate bibliotecile din România”⁵. Vizita lui Erich Beck la Suceava, la mijlocul lunii octombrie 2003 are, însă, o semnificație deosebită.

La propunerea Catedrei de Istorie, Senatul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava a decis să-i acorde înaltul titlu de **Doctor Honoris Causa**. Erich Beck a elaborat și publicat – în urma unei îndelungate și vaste cercetări efectuate, atât direct, cât și prin intermediul unor impresionante anchete și corespondențe cu prieteni și cunoștințe, cu

biblioteci și centre culturale, îndeosebi din Austria, România, Germania, URSS, Ucraina, Israel sau printre bucovinenii din diaspora – cu începere din 1966 și până în prezent patru tomuri voluminoase (la care se adaugă al cincilea, aflat sub tipar), cuprinzând nu mai puțin de 32.256 titluri de studii, articole, monografii, culegeri de documente, note, însemnări, memorii, referiri și opinii diverse, cu valoare istorică despre ducatul în care s-a născut, a copilărit și viețuit până în iunie 1940.

În iunie 1940, când sovieticii au revendicat și ocupat Basarabia, nordul Bucovinei și ținutul Herței, Erich Beck – care nu avea decât 11 ani, absolvise școala primară catolică germano-polonă și era în anul I la Gimnaziul din Cernăuți – a plecat cu întreaga familie spre Germania, statul conațional al strămoșilor săi, despre care nu știa nimic, sau aproape nimic.

A rămas, însă, în Bucovina, copilăria. A rămas o parte din inima lui Erich Beck. A rămas acea „vârstă de aur” a începuturilor. Cu cei 7 ani de-acasă, cu locul unde-a văzut prima oară lumina soarelui. Cu primul zâmbet al părinților. Cu poveștile, snoavele, istorisirile și primele ghidușii ale copilăriei. Cu întreaga structură care se cristalizează și se modelează de către cei dintâi învățători de neînlocuit, mama și tata – structură pe care se clădește, se completează și consolidează întreaga osatură a vieții, până la moarte. De ce, oare, cu cât trec anii, oriunde și oricând, ne visăm mereu acasă, acolo unde am copilărit? Erich Beck se simte el însuși dator să se mărturisească despre această dulce povară a copilăriei: într-o scrisoare din 19 ianuarie 2005, reamintindu-și de ultima sa vizită la Suceava, când a primit înalta distincție în Aula Magna a Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava nu se poate stăpâni să nu scrie: „Ciudat: cu cât devin mai vârstnic (era în anul când împlinea 76 de ani), cu atât mai intens îmi dau seama **ce înseamnă Bucovina pentru mine. Într-un fel, este țara care mă împlinește și, simultan, țara dorului neîmplinit**”⁶ (subl. M. I.).

Când anume a început Erich Beck – după ce-a plecat în Germania – să se preocupe de Bucovina?

În urmă cu 50 de ani! Da! Cu peste 50 de ani!

După ce s-a refugiat în Germania, s-a aflat o vreme în lagărele pentru repatriați la Wartha și Kalisch, în Silezia. În 1941 s-a stabilit la Hohensalza (Watheland), unde se înscrie la gimnaziu în anul II. Înaintarea trupelor sovietice îl silește să se mute în vestul Germaniei, inițial la Leipzig, apoi la Bayern. În 1947 se stabilește la Stuttgart-Büsnau, unde se constituie un fel de „colonie” a bucovinenilor. Erau la Büsnau, într-o suburbie a orașului Stuttgart, peste o sută de germani, refugiați din Bucovina. Când, în 1949, exact la 20 de ani de la naștere își susține examenul de bacalaureat la Liceul din Stuttgart își alegea ca lucrare de diplomă tema *Germanii din Bucovina – o istorie economică*⁷.

Reamintindu-și despre acest eveniment, elaborarea și prezentarea lucrării de diplomă despre nemții din Bucovina, Erich Beck mărturisea în anul 2003 la Suceava: „Cea mai importantă concluzie în urma cercetărilor mele, privind germanii din Bucovina este că această populație nu putea fi privită, în nici un caz, izolat. Nici una dintre grupele etnice nu poate să fie privită, analizată, izolat, pentru că a existat o influență reciprocă, enormă, între grupele etnice din Bucovina. Această concluzie nu m-a transformat în situația de a studia problemele altor grupe etnice, pentru că îmi lipsea literatura de

specialitate. Deci, m-am ostenit, în continuare, să întocmesc un fel de catalog (indice), care, cu timpul, a devenit **bibliografie**”⁸ (subl. E. B.).

Și, încă ceva interesant: Erich Beck n-a urmat nici una din specializările universitare cu profil umanist. Dimpotrivă. S-a orientat spre ceea ce l-a obligat atunci, viața spre o specializare tehnică. A început studii universitare în domeniul chimiei. Le-a întrerupt din motive de sănătate și s-a înscris la Academia de Științe Economice la Apowî, în Wilhelmshaven și Școala Superioară Tehnică, din Stuttgart și Tübingen. A fost rând pe rând muncitor în anii studenției, șef de birou la o Societate de Asigurări, director comercial la o firmă de construcții de mașini, coproprietar la o întreprindere de îmbrăcăminte. Și în toate aceste ipostaze ale vieții, i-au rămas statornice dragostea și preocupările pentru istoria Bucovinei, pentru adunarea și realizarea unei bibliografii ample pe probleme și pe ani, pe compartimentări științifice – geologie, geografie, etnografie, istorie, aspecte privitoare la toate domeniile vieții și activității umane, economie, finanțe, comerț, administrație, fenomene sociale, juridice, culturale, religioase, date și informații despre localități, despre personalități, instituții, ca, de pildă, școală, biserică, presă, societăți, partide etc.

Despre semnificația acestei *Violon d'Ingres* („Vioara lui Ingres”), Erich Beck mărturisea la Suceava: „Între viața profesională și activitatea mea privată ca istoric, ca scriitor etno-geografic, nu există nici un fel de legătură. Practic, totuși, aceea că activitatea extraprofesională aducea o atenuare spirituală vieții profesionale dure”⁹.

... Așadar, mărturisea Erich Beck în „Bucovina literară” a doua zi după primirea înaltei distincții, „titlul de Doctor Honoris Causa al Universității din Suceava este pentru mine o surpriză mare, de proporții. Văd prin aceasta, spunându-mi-se «Mulțumesc frumos», deschis pentru munca mea dedicată Bucovinei. Cred că este și o răsplată pentru ajutorul pe care l-am dat în anii 60-70 multor persoane din Bucovina... Sunt pur și simplu mândru că Bucovina, prin Universitatea suceveană, m-a răsplătit pentru munca mea”¹⁰. În același sens, într-o scrisoare din 28 noiembrie 2005, trimisă unui prieten, la Suceava – rememorând clipele decernării titlului de Doctor Honoris Causa, zilele în care a fost oaspetele istoricilor Ștefan Purici, șeful Catedrei de Istorie și Mihai Iacobescu, membru al aceleiași catedre și prorector al Universității – Erich Beck scria: „Mă gândesc, adesea, cu încântare la zilele anului 2003, când mi-am putut petrece timpul la Suceava; totul a fost pentru mine „în patrie”, ceva care nu se poate găsi în Germania. Sub acest aspect, germanii sunt destul de reci și lipsiți de sentimente”¹¹.

Pe de altă parte, Erich Beck este conștient așa cum scria în 1963 într-o valoroasă lucrare istorică *Bucovina – țară între Orient și Occident*, că aceasta „a fost odinioară o imagine fidelă a Monarhiei Austro-Ungare, care domina multe popoare”, iar azi „Bucovina este o țară a trecutului. Prezentul ei îl reprezintă amintirile, iar viitorul – speranța reîntoarcerii la libertate”¹².

Erich Beck a trimis pentru Biblioteca Almei Mater Sucevensis toate scrierile sale, inclusiv acele masive, tomuri de bibliografie închinată Bucovinei, iar semnatarului acestor rânduri – Füscher, *Weltgaschichte* în 36 de volume.

Însă, venirea lui Erich Beck la Suceava, dincolo de bucuria prilejuită de primirea titlului de Doctor Honoris Causa are, în subsidiar, și o întâmplare mai puțin și de foarte puțini știută, care arată că de cele mai multe ori satisfacțiile, împlinirile cer sacrificii,

jertfe, întocmai ca în legendarul Meșter Manole, care spre a izbândi zidirea și isprăvirea Mănăstirii de la Curtea de Argeș a fost nevoit să-și clădească între pietrele falnicei sale construcții ceea ce avea mai drag, dragostea vieții lui, pe Ana, soția, jumătatea ființei sale. În cazul nostru, Erich Beck, păstrând proporțiile cuvenite, a fost jefuit în drum spre Suceava în hotelul unde a făcut popasul pentru o noapte de odihnă, la Budapesta: nimeni dintre cei care l-au întâlnit, l-au privit și l-au văzut fericit la Suceava, n-au bănuț că, așa cum aflăm dintr-o scrisoare, din 25 iunie 2004, că „în ultima mea călătorie, la Budapesta mi-a fost dat să am parte de o ședere total neplăcută. Urmările le-am cunoscut imediat după întoarcerea acasă, în Germania. Nu numai că ne-au fost furați banii de cheltuială, încât ne-a fost frică să călătorim până la Suceava, ci ne-au fost jefuite cardul pentru căile ferate, cartea de credit, conturile legitime. Momentan suntem total goliți de toate economiile. Nu ne permitem să ne cumpărăm decât, numai din când în când, câte o carte, căci în Germania, cărțile au cunoscut în ultimii ani prețuri fantastice”¹³.

Dacă, totuși, despre o astfel de întâmplare atât de neplăcută, petrecută la Budapesta, Erich Beck a îndrăznit să scrie mai târziu, aproape după un an de la vizita sa în Suceava, în schimb, în prima scrisoare din 4 noiembrie 2003 soția sa, Ursula, nu conținea să mărturisească faptul că „suntem încă în întregime copleșiți de ospitalitatea de la Suceava” și că „excursia de la Râșca, realizată împreună cu Mihai Iacobescu și Ștefan Purici a fost pentru noi o înaltă și unică bucurie, inclusiv întâlnirea cu starețul, părintele Mihail Bălan, dar înainte de toate cu maica Rafaela, acest monument de iubire umană...”, apoi „actul ceremoniei din Aula Magna, arhiplină de studenți și profesori, primirea și discursurile interesante m-au emoționat foarte mult. Îmi este greu să exprim ce am simțit când, cel ce-a prezentat *Laudatio*, l-a comparat pe soțul meu cu un monolit – cu adevărat un monolit de Bucovina... Îmi permit să vă scriu că soțul meu nu a aspirat la titlul de Doctor Honoris Causa, nici nu s-a gândit la el vreodată, însă, în ochii și mintea mea l-a meritat în mod onest”¹⁴ – ceea ce este și convingerea noastră deplină.

*

Venită la 5 ani după ce, în 1998, Universitatea din București conferea titlul de Doctor Honoris Causa unui alt fiu de seamă al Bucovinei, istoricul **Emmanuel Turczynski** (1919-2002)¹⁵, propunerea grupului de istorici suceveni de la Facultatea de Istorie și Geografie ca Erich Beck să fie onorat cu același titlu a fost avizată de Senatul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava în luna aprilie 2003, iar în ziua de 22 noiembrie același an, în Aula Magna i s-a conferit titlul și diploma.

Comisia de acordare a titlului de Doctor Honoris Causa domnului ERICH BECK a fost constituită prin Decizia nr. 37 din 27 aprilie 2003 a Senatului Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava și a avut următoarea componentă¹⁶:

Președinte: Prof. univ. dr. ing. **Emanuel Diaconescu**, Membru Corespondent al Academiei Române, Rector al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava;

Membri: - Academician **Ștefan Ștefănescu**, Universitatea București;

- Academician **Alexandru Zub**, directorul Institutului de Istorie „A.D. Xenopol” Iași;

- Academician **Gheorghe Platon**, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași;

- Prof. univ. dr. **Dimitrie Vatamaniuc**, Membru de onoare al Academiei Române, Directorul Centrului de Studii „Bucovina” din Rădăuți;

- Prof. univ. dr. **Mihai Iacobescu**, Prorector al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava;

- Prof. univ. dr. **Dumitru Vitcu**, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava.

Pe baza *Raportului* elaborat de membrii comisiei s-a întocmit și citit de către prof. univ. dr. Mihai Iacobescu, prorectorul Universității „Ștefan cel Mare” următorul *Laudatio*, din care sintetizăm:

Domnul **Erich Beck** s-a născut la Cernăuți, în fosta capitală a Bucovinei istorice, la 27 august 1929, într-o familie de funcționari: tatăl, **Adalbert** lucra la Finanțe, iar mama sa, **Emilia** – la Căile Ferate Române.

Între anii 1936-1940 a frecventat și absolvit școala primară mixtă, catolică, germano-polonă, apoi s-a înscris la gimnaziul German din Cernăuți.

Evenimentele tragice din vara anului 1940, când partea de nord a Bucovinei a fost invadată de trupele sovietice și anexată la URSS, determinând strămutarea familiei Beck în Germania în toamna aceluiași an. După o perioadă de ședere în lagărele pentru repatriați din Wartha și Kalisch din Silezia, în 1941 se stabilește în localitatea Hohensalza, în Wartheland. În anii 1941-1945 frecventează gimnaziul, înscriindu-se direct în anul II de studiu, întrucât primul an îl absolvise la Cernăuți. Înaintarea trupelor sovietice și primejdia de-a rămâne în zona de ocupație, obligă familia Beck să se refugieze în vestul Germaniei, inițial la Leipzig, apoi la Bayern. În căutarea unor repere morale și piloni de stabilitate comunitară, în anul 1947 se mută la Stuttgart-Büsnau. Aici se așezaseră numeroși refugiați bucovineni, care au înființat un fel de „colonie” a

bucovinenilor. În anul 1949, Erich Beck susține examenul de bacalaureat la Liceul din Stuttgart.

După absolvirea liceului participă, ca muncitor, la reconstrucția Universității Tehnice din Stuttgart, la care se înscrie în anul universitar 1950/1951, la Facultatea de Chimie. Din motive de sănătate, în 1951 este nevoit să-și întrerupă studiile. Se înscrie apoi la Facultatea de Științe Economice la Apowi, în Wilhelmshaven și la Universitatea Tehnică din Stuttgart.

Activitatea profesională și-o începe în 1957, ca șef de birou la o Societate de Asigurări Economice. În 1961 devine director de vânzări, apoi director economic al unei întreprinderi de construcții de lemn. Mai târziu, devine coproprietar al unei întreprinderi de îmbrăcăminte. Din 1994 se stabilește la Rickenbach-Hutten, unde trăiește și în prezent.

În paralel cu activitatea economică, domnul Erich Beck se implică în studierea trecutului, în special a istoriei Bucovinei, într-o perioadă în care, în Germania, Bucovina era un cuvânt care nu putea fi rostit decât în șoaptă pentru refugiații bucovineni, între cunoscuți și prieteni. Se interesează despre tot ce se scrie și publică despre Bucovina – și încă nu numai în noua sa patrie, ci și în Austria, România, Israel, ori printre bucovinenii din diaspora. Începe să publice el însuși primele studii și articole despre Bucovina. Începutul îl constituie, în 1954, lucrarea *Germanii din Bucovina. Grupele etnice și economia lor în oglinda istoriei* (*Das Deutschtum des Buchenlandes. Die Volkgruppe und ihre Wirtschafft im Spiegel der Geschichte*). În 1961 publică studiile *Coloniile și viața economică a germanilor bucovineni: proiect pentru o istorie economică a coloniștilor germani din Bucovina* (*Siedlung und Wirtschafft der Buchenlanddeutschen: Gedanken zu einer Wirtschaftsgeschichte der deutschen Siedler in der Bukowina*) în revista „Der Südostdeutsche”, nr. 22-24/1960; *O statistică a grupului etnic al germanilor bucovineni din anul 1940* (*Eine Statistik der Buchenlanddeutschen Volksgruppe aus dem Jahre 1940*), în „Der Südostdeutsche” din 1961, nr. 15; *Senzație literară la ospiciul din Cernăuți: amintiri despre “Cazul Oiehowicz”* (*Literarische Sensation aus dem Irrenhaus in Czernowitz: Erinnerungen an den “Fall Oiehowicz”*), în „Der Südostdeutsche”, nr. 4, 5, 1962.

Făcându-se cunoscut și apreciat pentru contribuțiile sale în domeniul istoriei Bucovinei, Erich Beck a fost invitat să colaboreze la volumul aniversar: *Țara Fagilor: 150 de ani de germanitate în Bucovina* (*Buchenland: Hundertfünfzig Jahre Deutschtum in der Bukowina*). Studiile sale cuprinse în acest volum, *Germanii bucovineni în cifre* (*Die Buchenlanddeutschen in Zahlen*), *Corporațiile și sistemul cooperatist în Bucovina: sistemul corporatist* (*Das Zunft – und Genossenschaftswesen in der Bukowina: Das Genossenschaftswesen*) și *Despre istoria economică a germanilor în Bucovina* (*Zur Wirtschaftsgeschichte der Deutschen in der Bukowina*) excelează prin comentarii și observații fine asupra fenomenului economic în Bucovina, în general, și a istoriei sociale a bucovinenilor, în special.

Ca un fel de piatră de hotar a nostalgiilor, a gândurilor, dezamăgirilor și speranțelor sale, drept un reper al procesului de recuperare a ceea ce a fost sau s-a dorit să fie Bucovina, în anul 1963, Erich Beck publică volumul *Bucovina – ținut între Orient și Occident* (*Bukowina – Land zwischen Orient und Okzident (Ein Bildband)*), tipărit în Editura Pannonia din Freilassing și Salzburg.

Domnul Erich Beck este bine cunoscut specialiștilor de limbă și literatură germană din România, în special universitarilor ieșeni, cu care are o colaborare de peste două decenii. Astfel, “cel mai mare bibliograf pe care îl are Bucovina”, potrivit aprecierilor contemporanilor, a publicat în țara noastră mai multe studii, dintre care menționăm *Bibliografia limbii și literaturii germane din Bucovina (Bibliographie zur Deutschen Sprache und Literatur in der Bukowina)*, inclus în volumul *Tradiții lingvistice și literare de limba germană în Moldova de Nord* (Iași, 1983); *Limba și literatura germană în Bucovina: o bibliografie (Deutsche Sprache und Literatur in der Bukowina: eine Bibliographie)*, cuprins în lucrarea *Interferențe culturale româno-germane* (Iași, 1986); *Limba și literatura germană în Bucovina: o bibliografie a literaturii secundare (Deutsche Sprache und Literatur in der Bukowina: eine Bibliographie der Sekundärliteratur. Teil 2: 1981-1985 (Mit Nachträgen))*, tipărit în volumul *Peisajul cultural bucovinean: Studii privind literatura de limbă germană a Țării Fagilor (Kulturlandschaft Bukowina: Studien zur Deutschsprachigen Literatur des Buchenlandes)*, care a apărut la Iași, în 1990.

Totuși, nu aceste studii valoroase au făcut ca universul istoriografiei contemporane să fie luminat de o stea, ce concentrează și iradiază un spectru de informații extrem de diverse privind Bucovina. Erich Beck poate fi considerat cu adevărat Patriarhul bibliografiei bucovinene. Timp de peste patru decenii el a adunat și continuă să adune informații referitoare la tot ce a apărut și apare în orice colț al lumii, relativ la Țara Fagilor și la oamenii acestui ținut. Rezultatul acestei munci titanice, pusă la dispoziția specialiștilor, publicului larg și împătimiților de problematica bucovineană se regăsește în patru tomuri ample: *Bibliografia etnografică a Bucovinei: Literatura până în anul 1965 (Bibliographie zur Landeskunde der Bukowina: Literatur bis zum Jahre 1965)*, München, în 1966 (378 p.); *Bibliografia culturală și etno-geografică a Bucovinei: Literatura din anii 1966-1975 (Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina: Literatur aus den Jahren 1966-1975)*, Dortmund, 1985 (534 p.); *Bibliografia culturală și etno-geografică a Bucovinei din anii 1976-1990; (Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina 1976-1990)* 1999, Harrassowitz, Wiesbaden (843 p.) și *Bibliografia culturală și etno-geografică a Bucovinei, 1976-1990, vol. II (Bibliographie zur Kultur und Landeskunde der Bukowina 1976-1990)*, Teil, 2, Biographische Texte, 2003, Harrassowitz, Verlag, Wiesbaden, 632 p.

Prin eforturile și generozitatea autorului, aceste volume au ajuns în principalele biblioteci din România, inclusiv în Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, căreia Erich Beck i-a dat toate lucrările sale de până la această dată. Fără consultarea lor astăzi nu se poate imagina realizarea unui studiu cu adevărat științific despre Bucovina.

Prin rigurozitatea, unicitatea, proporțiile și însemnătatea ei, bibliografia Bucovinei reprezintă un monolit tot atât de durabil ca și piatra Carpaților și numele acestui monument fără moarte poartă un nume pe care îl cinstim astăzi și întotdeauna – Erich Beck.

P. S.

Publicăm, în continuare, răspunsul lui Erich Beck în limbile germană și română (în traducerea conf. univ. dr. Florin Pintescu și cu verificarea Comunității germanilor din Suceava).

NOTE:

¹ Erich Beck, *Scrisoare din 25 iunie 2004*, adresată lui Mihai Iacobescu (arhiva personală Mihai Iacobescu).

² *Ibidem*.

³ Emil Satco, *Interviu cu omul de cultură Erich Beck*, în „Bucovina literară”, seria nouă, XIV, nr. 3 (157), Suceava, martie 2004, p. 3.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Ibidem*, p. 4.

⁶ Erich Beck, *Scrisoare din 19 ianuarie 2005*, adresată lui Mihai Iacobescu (arhiva personală Mihai Iacobescu).

⁷ Emil Satco, *op. cit.*, p. 3.

⁸ *Ibidem*, p. 3-4.

⁹ *Ibidem*, p. 3.

¹⁰ *Ibidem*, p. 4.

¹¹ Erich Beck, *Scrisoare din 28 noiembrie 2005*, adresată lui Mihai Iacobescu (arhiva personală Mihai Iacobescu).

¹² Idem, *Bukowina Landzwischen Orient und Okzident*, Pannonia-Verlag Freilassing, 1963, p. 5, 20.

¹³ Idem, *Scrisoare din 25 iunie 2004* (arhiva personală Mihai Iacobescu).

¹⁴ Idem, *Scrisoare din 4 noiembrie 2003* (arhiva personală Mihai Iacobescu).

¹⁵ Emil Satco, *Enciclopedia Bucovinei*, vol. II, Iași, Editura Princeps edit, 2004, p. 522-523.

¹⁶ Arhiva Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Dosar – Doctorate, 2003: Dosar Erich Beck.